

Загальний стан перевезень вантажів залізницями України у 2023 році. Основні зміни та плани на майбутнє.

Валерій Ткачов

Заступник директора Департаменту
комерційної роботи АТ «Укрзалізниця»

Залізниця України: розвиток та інвестиції
20 лютого 2024 р.

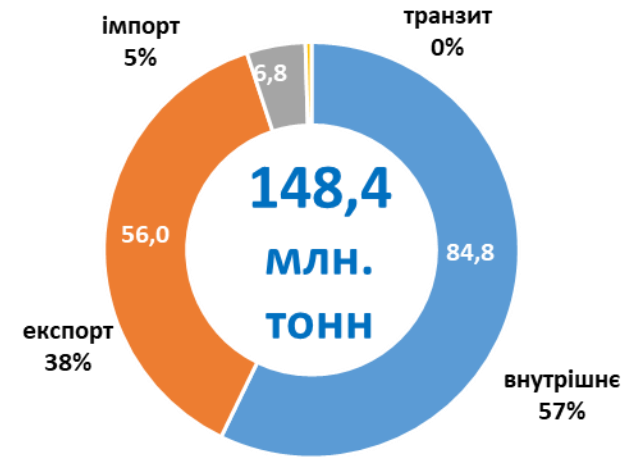
ЗАГАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ ОБСЯГІВ ПЕРЕВЕЗЕНЬ

Загальні обсяги перевезень вантажів за 2022-2023 роки, млн. тонн

У 2023 році перевезено 148,4 млн. тонн, що на 2,2 млн. тонн менше, ніж у 2022 році. Починаючи з березня 2023 року щомісячні обсяги перевезень перевищують минулорічні.

Структура обсягів перевезень за видами сполучень за 2023 рік, млн. т

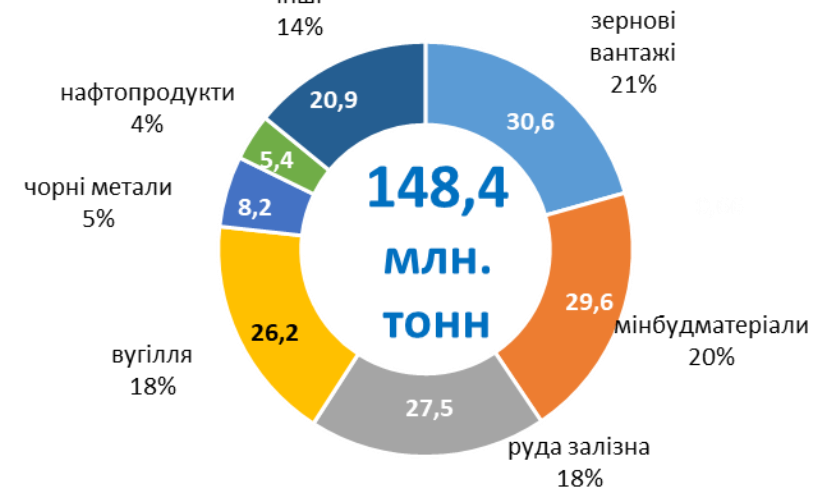

Загальний вантажообіг за 2022-2023 роки, млрд. т-км

Вантажообіг у 2023 році склав 90,6 млрд. т-км, що на 3,9 млрд. т-км менше, ніж у 2022 році.

Структура обсягів перевезень вантажів за 2023 рік, млн. т

ОБСЯГИ НАВАНТАЖЕННЯ У 2023 РОЦІ

139,8 млн. тонн навантажено у 2023 році, що на 4,4 млн. тонн або на 3,3% більше ніж у 2022 році

Навантаження по регіональним філіям за 2023 рік, млн.тонн % до 2022 року

Навантаження по основним вантажам за 2023 рік, млн. тонн

Період /вантаж	2022 рік	2023 рік	"+" "-" до 2022 року	% до 2022 року
зерно	27,0	27,3	0,3	1,1
руда залізна і марганцева	30,6	27,3	-3,3	-10,9
будівельні вантажі	12,2	16,3	4,2	34,4
кам'яне вугілля	24,6	25,4	0,9	3,6
цемент	2,9	3,9	1,0	35,4
нафтопродукти	2,7	3,6	0,9	35,6
Всього	135,4	139,8	4,4	3,3

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ РОБОТИ ВАНТАЖОЇ ВЕРТИКАЛІ У 2023 РОЦІ

1 Структурні перетворення

2 Спрощення нормативної бази

3 Проста та зручна digital-комунікація

4 Альтернативні шляхи перевезення

5 Утворення напрямку по роботі з клієнтами

СТРУКТУРНІ ПЕРЕТВОРЕННЯ 2023

- «Термінальний оператор»
- «Ваговий оператор»
- «Оператор припортових станцій»
- «Ukrainian Railways Cargo Poland»

Виокремлення певних бізнес-напрямків

Створено виробничі підрозділи «Служба роботи станцій» регіональних філій

Реорганізація вертикалі

Утворено 20 Пунктів концентрації обробки перевізних документів (ПКОПД)

Оптимізація роботи на станціях

Об'єднання Департаменту комерційної роботи і Департаменту технології перевезень та утворення **Департаменту технології перевезень та комерційної роботи.**

Оптимізація структурних підрозділів апарату управління

ФІЛІЯ «ТЕРМІНАЛЬНИЙ ОПЕРАТОР» АТ «УКРЗАЛІЗНИЦЯ»

Мета створення філії: Оптимізація структури та надання якісних послуг.

Наявні ресурси

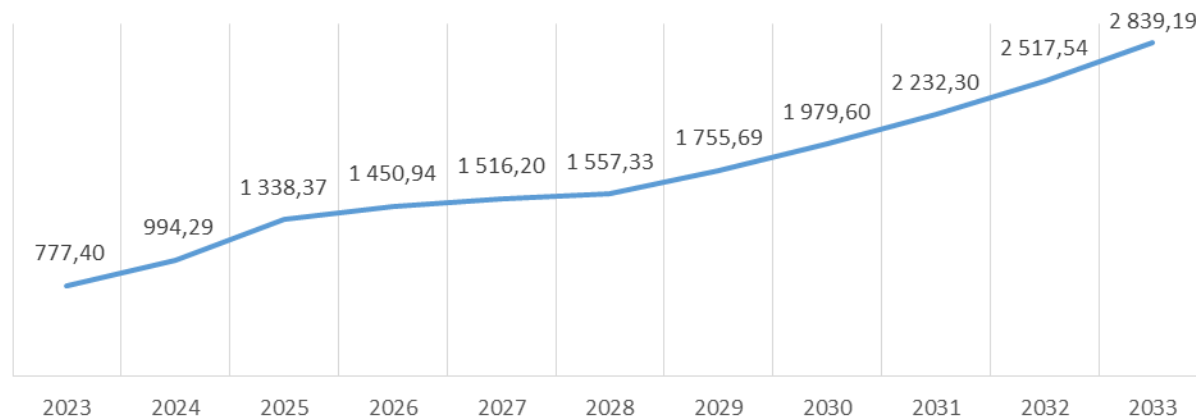
- 51 вантажний майданчик
- 46 козлових кранів
- 21 фронтальний навантажувач
- 8 вантажних автомобіля
- 25 малогабаритних навантажувача
- 8 автокрани
- 51 вантажний майданчик
- 20 складів
- 12 підвищених колій

21 відділення

Основні задачі оператора:

- Централізація активів механізованих дистанцій навантажувально-розвантажувальних робіт регіональних філій в рамках одного структурного підрозділу;
- Збільшення прибутку та обсягів вантажопереробки;
- Покращення якості обслуговування та економічної привабливості для користувачів послуг.

Прогноз обсягів вантажопереробки, тис тон.

Основні види діяльності:

- Навантажувально-розвантажувальні роботи (НРР).
- Транспортно-експедиційне обслуговування.
- Складування вантажів.
- Реалізація встановлення (ЗПП).

ФІЛІЯ «ОПЕРАТОР ПРИПОРТОВИХ СТАНЦІЙ» АТ «УКРЗАЛІЗНИЦЯ»

Мета створення - забезпечить удосконалення залізничної логістики у портах, розширення комплексу послуг, розвиток інфраструктури, оптимізацію витрат при виконанні технологічних процесів.

Основні задачі оператора:

- Надання клієнтам комплексу транспортно-експедиторських послуг, пов'язаних з обслуговуванням в портах.
- Організація планування перевезень вантажів під єдиним диспетчерським контролем.
- Залучення інвестицій в розвиток інфраструктури портів і припортових станцій та збільшення обсягів перевезень вантажів.
- Збільшення переробної спроможності припортових станцій.

Дев'ять станцій філії розміщені у найбільших портах України: Одеському, Ізмаїльському, Південному, Чорноморському та Миколаївському.

Наявні ресурси

287 км розогнута довжина колій
78 – діючих під'їзних колій
41 – маневровий локомотив

ФІЛІЯ «ВАГОВИЙ ОПЕРАТОР АТ «УКРЗАЛІЗНИЦЯ»

Мета створення - централізація функцій з обслуговування та перевірки метрологічних характеристик зважувальних приладів.

Функції оператора:

- Метрологічне забезпечення засобів ваговимірювальної техніки
- Обслуговування зважувальних приладів

Основні задачі оператора:

- Оновлення парку спеціального рухомого складу
- Організація обслуговування зважувальних приладів за графіком руху вагових поїздів
- Підвищення продуктивності праці та ефективності використання обладнання

Нові послуги та сервіс:

- Єдиний центр надання послуг та диспетчеризації
- Впровадження послуги з перевірки нормованих метрологічних характеристик вагових приладів

ТОВ «UKRAINIAN RAILWAYS CARGO POLAND»

Мета створення - забезпечення експедирування вантажів та оперування вагонами за межами України.

Функції оператора:

- Покращення логістики та зниження термінів та вартості доставки вантажів в ЄС за рахунок ефективного використання вагонів та тяги
- Надання послуги за принципом «єдиного вікна», забезпечуючи перевезення вантажів територією держав ЄС та у зворотному напрямку.

5 тис. ДФЕ перевезено у сполученні Польща – Україна - Польща

СПРОЩЕННЯ НОРМАТИВНОЇ БАЗИ

Основні зміни в Правилах перевезення вантажів, що набули чинності у 2023 році

1

Правила перевезення вантажів **наближено** до норм міжнародного законодавства.
Здійснено дерегуляцію умов перевезень.

2

Виключено:
- положення, які стосуються опису технології роботи перевізника АТ «Укрзалізниця»;
- застарілі бюрократичні, дублюючі функції;
- пострадянські норми, що втратили актуальність.

3

Розширено номенклатуру вантажів, що перевозяться навалом та насипом, та на відкритому рухомому складі.

4

Скасовано низку особливих умов перевезення вантажів:
- *зерно у мінераловозах, цементовозах, напіввагонах;*
- *розміщення контейнерів дверима назовні.*

Плани внесення змін до нормативно-правової бази на 2024 Рік

1

Скасування Правил переадресування вантажів.
Замовники зможуть самостійно переадресувати свій вантаж.

2

Скасування Правил користування вагонами і контейнерами.
Спрощення для замовників послуг системи обліку часу користування вагонами і контейнерами.

3

Внесення змін до Правил обслуговування під'їзних колій.
Спрощення процедури укладання договорів на обслуговування під'їзних колій.

4

Внесення змін до Правил пломбування вагонів і контейнерів.
Організація рівноправного доступу та лібералізація ринку виготовлення запірно-пломбувальних пристроїв.

5

Внесення змін до Правил планування перевезень вантажів.
Спрощення та автоматизація технології планування перевезень вантажів.

СПРОЩЕННЯ ПРОЦЕДУР ОФОРМЛЕННЯ, РОЗРОБКА НОВИХ КЛІЄНТСЬКИХ Е-СЕРВІСІВ, ЕЛЕКТРОННИЙ ДОКУМЕНТООБІГ

➤ Впроваджені сервіси

- ✓ Єдине цифрове вікно для роботи клієнтів «е.Портал УЗ-Карго»
- ✓ Формування замовлення на організацію перевезень – Е-Замовлення
- ✓ Механізм укладання договорів щодо вантажних перевезень в електронному вигляді
- ✓ Надання клієнтами та розгляд претензій в електронному вигляді
- ✓ Переадресування вантажів в електронному вигляді
- ✓ Повідомлення про прибуття вантажів на станцію призначення
- ✓ Прозорий розподіл та направлення вагонів під навантаження

Єдине «цифрове вікно» - «е.Портал УЗ-Карго»

Електронний документообіг
від замовлення до
остаточних розрахунків

Відмова від «посередника»
в організації і супроводі
перевезення

Максимальне прийняття
рішень інформаційними
системами

Відстеження виконання
замовлення в on-line
режимі

Зведення до мінімуму
власної присутності

Прозорість і зручність
виконання процесів

➤ Наступні кроки

- ✓ Розвиток системи «е.Портал УЗ-Карго»: впровадження нових електронних документів та сервісів взаємодії з клієнтом, в тому числі з використанням механізмів «штучного інтелекту»
- ✓ Впровадження Е-Замовлень для організації міжнародних перевезень
- ✓ Розвиток системи управління парками вагонів АТ «Укрзалізниця»
- ✓ Організація перевезень у міжнародному сполученні на підставі електронних документів
- ✓ Впровадження технології «мобільних» робочих місць
- ✓ Впровадження АРІ-модулю для обміну електронними документами між «е.Портал УЗ-Карго» та власними системами клієнтів

АЛЬТЕРНАТИВНІ ШЛЯХИ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ВАНТАЖІВ ЗАЛІЗНИЧНИМ ТРАНСПОРТОМ НА ПОРТИ ПРИДУНАВ'Я

31.03.2023 відновлено залізничне сполучення на дільниці Березине (Україна) – Басарабська (Республіка Молдова)

06.12.2023 відновлено роботу пункту пропуску Кучурган (Україна) – Новосавицька (Республіка Молдова)

01.12.2023 розпочато безупинковий рух на дільниці Етулія (Республіка Молдова) – Рені (Україна) – Джурджулешть (Республіка Молдова).

АТ «Укрзалізниця» ініційовано та узгоджено з ДП «Залізниця Молдови» на **2024 рік** встановлення пільгових тарифів на транзитні перевезення вантажів територією Республіки Молдови

АТ «Укрзалізниця» звернулося до ДП «Залізниця Молдови» з пропозицією встановлення конкурентної ціни перевезення по території Молдови на паритетному рівні з тарифами по Україні

АТ «УКРЗАЛІЗНИЦЯ» ЗАПРОПОНОВАНО НОВИЙ ІНТЕРМОДАЛЬНИЙ СЕРВІС

Запроваджено новий інтермодальний сервіс, який об'єднує перевезення контейнерних поїздів, контрейлерних поїздів та поїздів комбінованого транспорту

Переваги запровадження послуги

- ритмічність перевезення;
- прогнозований час перевезення;
- можливість інтеграції в європейську систему контейнерних поїздів;
- прогнозована вартість послуги перевезення інтермодальних поїздів.

Перевезено інтермодальних поїздів:

50 у напрямку польських та румунських портів

155 у напрямку українських портів.

Філією «ЦТС «Ліски» у співпраці з УЗ Карго Поланд організовано інтермодальні поїзди зі станцій Одеса-Ліски, Дніпро-Ліски та Вінниця у напрямку польських портів

УТВОРЕННЯ НАПРЯМКУ ПО РОБОТІ З КЛІЄНТАМИ ДЕПАРТАМЕНТУ КОМЕРЦІЙНОЇ РОБОТИ

МЕТА СТВОРЕННЯ:

1. Організація системного зворотного зв'язку АТ «Укрзалізниця» з клієнтами;
2. Покращення якості обслуговування;
3. Розробка стимулюючих заходів для зростання обсягів перевезення вантажів

Відповідальний
менеджер

ОСНОВНІ ФУНКЦІЇ:

- взаємодія з ключовими клієнтами у вирішенні проблемних питань перевезень вантажів з наданням пропозицій вирішення, інформування про нові послуги, підтримка зворотнього зв'язку;
- аналіз та узагальнення рівня задоволеності користувачів послуг перевезень вантажів (анкетування);
- надання послуги з організації перевезення інтермодальних поїздів;
- аналіз та систематизація інформації щодо вантажних перевезень від внутрішніх та зовнішніх джерел;
- підготовка аналітичних матеріалів до внутрішніх і зовнішніх нарад та галузевих конференцій;
- взаємодія та інформаційна підтримка з користувачами послуг щодо питань організації у здійсненні перевезень вантажів, переадресування вантажів.

ПРОВЕДЕНІ ЗАХОДИ ВЗАЄМОДІЇ З КЛІЄНТАМИ ПРОТЯГОМ 2023 РОКУ

Внутрішні заходи

Запроваджено:

- щомісячні наради «Експортний офіс»;
- щотижневі онлайн наради з представниками зернового ринку, з іноземними перевізниками;
- регулярні засідання з галузевими об'єднаннями: УЗА, Укрцемент, Укркондпром, УкрОлія та інші

Зовнішні заходи

- понад 30 нарад за ініціативою «Шляхи солідарності»
- понад 25 засідань Координаційних рад при МінАгро з питань логістики в сільському господарстві
- близько 30 галузевих конференцій

Впроваджуються наступні заходи для покращення роботи з клієнтами

програмний комплекс
автоматизації процесів
Контакт-центру
«CRM-система»

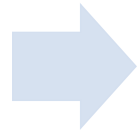
анкетування щодо визначення
рівня задоволеності
користувачів залізничних
послуг у 2023 році
(10-19.01.2024)

анкетування щодо визначення
рівня задоволеності
користувачів інтермодальних
перевезень у 2023 році
(15- 26.01.2024)

Регулювання – робота над трансформацією системи регульованих тарифів триватиме

видалення з тарифних схем базових ставок для вагонів перевізника

уніфікація та зменшення кількості державних регульованих додаткових зборів за послуги, пов'язані з перевезенням

заміна плати за користування власними вагонами і контейнерами новим збором за зайняття інфраструктури

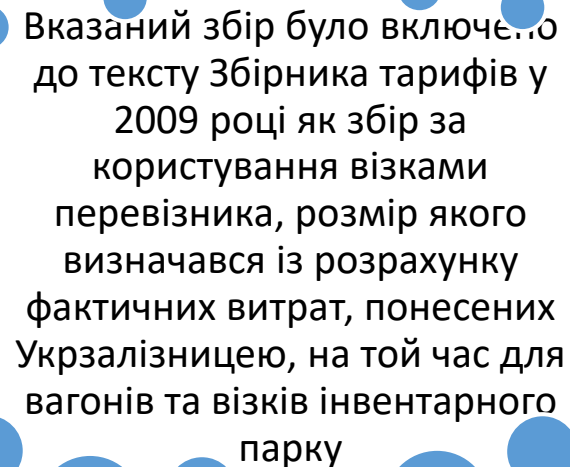

внесення редакційних правок до тексту діючого Збірника тарифів з метою його актуалізації та приведення у відповідність до діючих наразі нормативних актів

внесення уточнень до тексту Збірника тарифів у зв'язку з поширенням його дії на перевезення у транзитному сполученні

Дерегуляція збору за користування візками при перестановці власних вагонів

Вказаний збір було включено до тексту Збірника тарифів у 2009 році як збір за користування візками перевізника, розмір якого визначався із розрахунку фактичних витрат, понесених Укрзалізницею, на той час для вагонів та візків інвентарного парку

У зв'язку зі змінами умов надання послуг, пов'язаних з дерегуляцією вагонної складової, є потреба приведення у відповідність збору за користування візками, оскільки вони є невід'ємною частиною вагону

Надання можливості самостійного встановлення АТ «Укрзалізниця» на економічно обґрунтованому рівні збору за користування візками при перестановці завантажених і порожніх власних вагонів, що передбачено підпунктом 7.2 розділу III Збірника тарифів